

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN TOTEUTTAMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA ARVIOINTITOIMIKUNTAAN:				
TUTKINTO: Metsäalan perustutkinto			AMMATTIOPISTO(T): Haapajärven ammattiopisto	
OSAAMISALA: Metsätalouden osaamisala, metsuri-metsäpalvelujen tuottaja				
Tutkinnon osan-/ osien nimi, jota ao- näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelmat koskevat: Kokouspvm: 11.5.2015				
	TO=työpaikka, O= Oppilaitos			t= työelämän edustaja o=opettaja yhd= em yhdessä
	1.vuosi	2. vuosi	3. vuosi	Arvioija
Pakollinen tutkinnon osa <ul style="list-style-type: none"> Metsien hoito ja puunkorjuu, 30 osp 	O,O,TO			O/YHD
Pakollinen tutkinnon osa, metsätalouden osaamisala <ul style="list-style-type: none"> Metsänhoito ja puunkorjuupalveluiden, 65 osp 		T,T/O,O,TO/O		O/YHD
Valinnaiset tutkinnon osat <ul style="list-style-type: none"> Metsätraktoreiden käyttö, 15 osp 			TO/O	O/YHD
<ul style="list-style-type: none"> Erikoispuiden kaato- ja hoitopalvelut, 20 osp 			TO/O	O/YHD
<ul style="list-style-type: none"> Metsänhoitotyöt, 15 osp 			TO/O	O/YHD
<ul style="list-style-type: none"> Energiapuun korjuukoneen käyttö, 10 osp 			TO/O	O/YHD
Paikallisesti tarjottavat tutkinnon osat <ul style="list-style-type: none"> Monitoimikoneen käyttö, 15 osp Luontomatkailu- ja virkistyspalvelut, 5 osp 			TO/O TO/O	O/YHD O/YHD
Kokouspvm:				

Ammattiopiston yhteystiedot: Haapajärven ammattiopisto

OPS-vastaavan yhteystiedot: Jukka Eronkoski, jukka.eronkoski@jedu.fi p. 040 8351714

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Metsäalan perustutkinnon ja metsätalouden osaamisalan **Metsien hoito ja puunkorjuu 30 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kolmesta osanäytöstä:

Osanäyttö 1. Puuston mittaaminen ja arviointi

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja määrittää, mittaa tai arvioi säännölliseltä metsikkökoealalta (vähintään 0,1 ha) seuraavat koealatiiedot ja puustotunnukset:

- kasvupaikkatyyppi
- pääpuulaji
- vallitseva ikä
- valtapituus
- keskipituus
- runkoluku
- pohjapinta-ala
- pohjapinta-alalla punnittu keskiläpimitta
- kuutiomäärä

Välineet: relaskooppi, hypsometri, runkolukukeppi, tarvittavat lomakkeet ja taulukot, muistiinpanovälineet

Osanäyttö 2. Puutavaran valmistaminen ja leimikon suunnittelu

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja yksilöi palstallaan poistettavia ainespuurunkoja valmistaen niistä puutavaraa annettujen mitta- ja laatuvaatimusten mukaisesti. Työmenetelmänä käytetään kasausta vyöhykkeelle (lyhyt kuitu) tai kasausta palstalle (pitkä kuitu) ja työtä tehdään siinä laajuudessa, että se voidaan kaikilta osin arvioida.

Opiskelija suunnittelee maasto-olosuhteisiin perehtyen leimikkokarttapohjalle (esim. 1:2500) rajatulle leimikkokuviolle ajouraverkoston ja varastopaikat sekä määrittää kohteelle jäävän puuston runkoluvun/pohjapinta-alan.

Osanäytössä arvioitavia asioita ovat:

Puutavaran valmistaminen

- oman työn suunnittelu
- puunvalinta
- hakkuutekniikka ja ergonomia
- työn laatu ja oman työn kontrollointi
- työvälineiden kunto
- työturvallisuus

Leimikon suunnittelu

- hakkuumenetelmän vaatimusten huomiointi
- metsä-/kaukokuljetuksen vaatimukset
- metsänhoidon/ympäristönhoidon vaatimukset
- työympäristön turvallisuus

Välineet: moottorisaha ja muut hakkuutyövälineet, henkilökohtaiset suojarusteet, runkolukukeppi, relaskooppi, leimikkokarttapohja, muistiinpanovälineet, Tapion maastotaulukot

Osanäyttö 3. Metsänviljelytyön suorittaminen

Opiskelija suorittaa metsänistutustyötä pottiputkella ja/tai kylvötyötä laikutetulla, äestetyllä tai mätästetyllä uudistusallalla normaaleissa maasto-olosuhteissa.

Osanäytössä arvioitavia asioita ovat:

- viljelymateriaalin käsittely ja huolto
- oman työn suunnittelu
- viljelytyön suorittaminen

- soveltamistaidot
- viljelytiheyden oma kontrollointi

Välineet: pottitaimet (kylvösiemen), taimivakka (kylvöpullo), suojakäsineet, koealakeppi tai rullamitta

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Näyttöjä kuvaavat lauseet määritellään opiskelijakohtaisesti työn toteutuksen jälkeen.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Osanäyttö 1. toteutetaan oppilaitoksen metsässä lumettomana aikana, puuston kehitysluokka 2-4.
Toteutusajankohta 1. lukuvuoden syksy.

Osanäyttö 2. toteutetaan oppilaitoksen harjoitustyökohteella harvennusleimikossa, puuston kehitysluokka 2-3.
Toteutusajankohta 1. lukuvuoden kevät, kevät.

Osanäyttö 3. toteutetaan työssäoppimispaikalla normaalilla metsänviljelykohteella.
Toteutusajankohta 1. lukuvuoden kevät-kesä.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

osanäyttö 1. alan opettaja(t)
osanäyttö 2. alan opettaja(t)
osanäyttö 3. alan opettaja ja työelämän edustaja yhdessä

Lopullisesta ammattiosaamisen näytön arvosanasta päättää arviointiin osallistunut/osallistuneet opettaja yksinään ja/tai opettajat yhdessä.

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessien hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Puuston mittaus ja arviointi	mittaa ja arvioi ohjattuna töihinsä liittyvän puuston yleisesti käytössä olevien mittaus- ja arviointivälineiden avulla	mittaa ja arvioi lähes itsenäisesti töihinsä liittyvän puuston yleisesti käytössä olevien mittaus- ja arviointivälineiden avulla	mittaa ja arvioi itsenäisesti ja huolellisesti töihinsä liittyvän puuston yleisesti käytössä olevien mittaus- ja arviointivälineiden avulla
Metsänhoitotyöt	määrittää ohjattuna metsikön uudistuskypsyden maastossa	määrittää lähes itsenäisesti metsikön uudistuskypsyden maastossa	määrittää itsenäisesti ja joutuisasti metsikön uudistuskypsyden maastossa
	tekee vähintään yhden uudistamiseen liittyvistä töistä ohjeiden mukaisesti	tekee lähes itsenäisesti ja ohjeiden mukaisesti uudistamiseen liittyvät työt: uudistusalan raivauksen, siemen- ja taimimateriaalin välivarastoinnin, kylvö- ja istutustyön, sekä ennakoi ja määrittelee taimikon varhishoidon tarpeen ja tekee vaadittavan taimikon varhishoidon	tekee itsenäisesti, joutuisasti ja ohjeiden mukaisesti uudistamiseen liittyvät työt: uudistusalan raivauksen, siemen- ja taimimateriaalin välivarastoinnin, kylvö- ja istutustyön, sekä ennakoi ja määrittelee taimikon varhishoidon tarpeen ja tekee vaadittavan taimikon varhishoidon
	suorittaa ohjattuna taimikon perkausharvennustyötä	suorittaa taimikon perkausharvennustyötä tyypillisillä työkohteilla itsenäisesti annettuja ohjeita noudattaen	suorittaa itsenäisesti, huolellisesti ja laadukkaasti taimikon perkausharvennustyötä erilaisilla työkohteilla annettuja ohjeita noudattaen
Kasvinsuojelumenetelmien ja -aineiden valinta ja käyttäminen	tutkinnon suorittajalla on ajantasainen kasvinsuojelulainsäädännön mukainen tutkinto	tutkinnon suorittajalla on ajantasainen kasvinsuojelulainsäädännön mukainen tutkinto	tutkinnon suorittajalla on ajantasainen kasvinsuojelulainsäädännön mukainen tutkinto
Leimikon suunnittelu ja kasvatusmetsien käsittely	tekee ohjattuna leimikon suunnitteluun liittyviä maastotöitä ja käsittelee kasvatusmetsiä ohjeiden mukaisesti helpoissa kohteissa	määrittelee, suunnittelee ja toteuttaa kasvatusmetsien käsittelyn lähes itsenäisesti ja ohjeiden mukaisesti	määrittelee, suunnittelee ja toteuttaa kasvatusmetsien käsittelyn itsenäisesti ja ohjeiden mukaisesti
Manuaalinen puutavaran valmistus ja puutavaran mittaus	valmistaa ohjattuna tavallisimpia puutavaralajeja mitta- ja laatuvaatimusten mukaisesti	valmistaa tavallisimpia puutavaralajeja lähes itsenäisesti mitta- ja laatuvaatimusten mukaisesti	valmistaa tavallisimpia puutavaralajeja itsenäisesti mitta- ja laatuvaatimusten mukaisesti
	mittaa ohjattuna puutavaraa yleisesti käytössä olevien mittausmenetelmien avulla	mittaa puutavaraa yleisesti käytössä olevien mittausmenetelmien avulla	mittaa puutavaraa yleisesti käytössä olevien mittausmenetelmien avulla

Estetiikan huomioiminen	hyödyntää osittain metsäsuunnitelman tietoja ja huomioi korjuukaluston vaikutuksen leimikon suunnitteluun ja puunkorjuun toteutukseen	hyödyntää keskeisiltä osin metsäsuunnitelman tietoja ja huomioi korjuukaluston vaikutuksen leimikon suunnitteluun ja puunkorjuun toteutukseen	hyödyntää tarvittavia metsäsuunnitelman tietoja ja huomioi korjuukaluston vaikutuksen leimikon suunnitteluun ja puunkorjuun toteutukseen
Aloitekyky	työskentelee oma-aloitteisesti ja on pääosin motivoitunut	työskentelee oma-aloitteisesti, on pääosin ahkera ja motivoitunut	työskentelee oma-aloitteisesti, on ahkera, motivoitunut sekä työtään arvostava
Metsämarjojen ja sienien tunnistaminen	tunnistaa maakunnan yleisimmät metsämarjat ja joitakin kauppasieniä	tunnistaa maakunnan metsämarjat ja tärkeimmät kauppasienet	tunnistaa hyvin maakunnan metsämarjat ja kauppasienet
Metsäluonnon arvokkaiden elinympäristöjen huomiointi Kestävä kehitys	huomioi työssään ohjattuna metsäluonnon arvokkaiden elinympäristöjen ja biologisen monimuotoisuuden säilymisen, metsien käsittelystä annetut ohjeet ja suositukset sekä metsätalouden ympäristövaikutukset	huomioi työssään lähes itsenäisesti keskeisimpien metsäluonnon arvokkaiden elinympäristöjen sekä biologisen monimuotoisuuden säilymisen, metsien käsittelystä annetut ohjeet ja suositukset sekä metsätalouden ympäristövaikutukset	huomioi työssään itsenäisesti keskeisimpien metsäluonnon arvokkaiden elinympäristöjen sekä biologisen monimuotoisuuden säilymisen, metsien käsittelystä annetut ohjeet ja suositukset sekä metsätalouden ympäristövaikutukset
Oman työn arviointi	arvioi ohjattuna omaa työtään ja kehittymistään	arvioi omaa työtään ja kehittymistään annettujen kriteerien mukaisesti	arvioi monipuolisesti työsuoritustaan ja kehittymistään kriteerien mukaisesti
Päätösten teko	tekee päätökset oikein ja etenee loogisesti usein toistuvissa työtehtävissä	tekee pääosin oikeat päätökset ja etenee loogisesti työtehtävissä	tekee päätökset nopeasti ja oikein sekä etenee loogisesti työtehtävissä
Aktiivinen kansalaisuus ja eri kulttuurit	suhtautuu myönteisesti ulkomaalaistaustaisiin henkilöihin	suhtautuu myönteisesti ulkomaalaistaustaisiin henkilöihin	suhtautuu myönteisesti ulkomaalaistaustaisiin henkilöihin
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Työturvallisten ja ergonomisten työmenetelmien hallinta	tunnistaa osittain työympäristöön sekä työmenetelmiin ja -välineisiin liittyvät vaaratekijät	tunnistaa ja huomioi pääosin työympäristöön sekä työmenetelmiin ja -välineisiin liittyvät vaaratekijät	tunnistaa ja huomioi työympäristöön sekä työmenetelmiin ja -välineisiin liittyvät vaarat
	käyttää metsätyövälineitä ohjattuna työturvallisesti ja ergonomisesti oikeita työmenetelmiä noudattaen sekä huoltaa ja kunnostaa hyväksyttävästi työssään tarvitsemansa välineet ja varusteet	käyttää metsätyövälineitä lähes itsenäisesti ja työturvallisesti ja ergonomisesti oikeita työmenetelmiä noudattaen sekä huoltaa ja kunnostaa ohjeiden mukaisesti ja huolellisesti työssään tarvitsemansa välineet ja varusteet	käyttää metsätyövälineitä itsenäisesti ja työturvallisesti ja ergonomisesti oikeita työmenetelmiä noudattaen sekä huoltaa ja kunnostaa huolellisesti ja laadukkaasti työssään tarvitsemansa välineet ja varusteet
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Metsän luontainen kehitys	kuvailee ohjattuna metsän luontaisen kehityksen ja	kuvailee keskeisimmät	kuvailee metsän luontaisen kehityksen ja metsän

	metsän kiertokulun vaiheet sekä tuntee osittain metsäluonnon ekologian perusteet	metsän luontaisen kehityksen ja metsän kiertokulun vaiheet sekä tuntee pääosin metsäluonnon ekologian perusteet	kiertokulun vaiheet sekä tuntee perusteellisesti metsäluonnon ekologian perusteet
Metsätyyppien ja opaskasvien tunnistus	tunnistaa osittain kivennäismaiden maalajit sekä tuntee turvemaiden luokituksen pääpiirteet ja keskeiset taloudelliset hyödyntämismahdollisuudet	tunnistaa yleisimmät kivennäismaiden maalajit ja maaperän rakenteen sekä tuntee turvemaiden luokituksen pääpiirteet ja taloudelliset hyödyntämismahdollisuudet	tunnistaa hyvin kivennäismaiden maalajit ja maaperän rakenteen sekä tuntee turvemaiden luokituksen pääpiirteet ja taloudelliset hyödyntämismahdollisuudet
	tunnistaa ohjattuna kasvupaikkatyypit ja toiminta-alueen metsätyypit	tunnistaa lähes itsenäisesti kasvupaikkatyypit ja toiminta-alueen metsätyypit	tunnistaa itsenäisesti ja luotettavasti kasvupaikkatyypit ja toiminta-alueen metsätyypit
Arvokkaiden elinympäristöjen piirteiden ja ilmentäjäkasvien tunnistus	tunnistaa toiminta-alueen tavallisimmat opaskasvit, sekä tavallisimpien arvokkaiden elinympäristöjen keskeiset piirteet ja ilmentäjäkasvit	tunnistaa toiminta-alueen tavallisimmat metsä- ja opaskasvit sekä tavallisimpien arvokkaiden elinympäristöjen piirteet ja ilmentäjäkasvit	tunnistaa ja tuntee toiminta-alueen tavallisimmat metsä- ja opaskasvit sekä tunnistaa arvokkaiden elinympäristöjen piirteet ja ilmentäjäkasvit
Puulajivalinta	tunnistaa tärkeimmät puulajit sekä kuvaa ohjattuna niiden käyttömahdollisuudet	tunnistaa tärkeimmät puulajit sekä kuvaa hyväksyttävällä tavalla niiden rakenteen, ominaisuudet ja keskeisimmät käyttömahdollisuudet	tunnistaa tärkeimmät puulajit sekä kuvaa perusteellisesti niiden rakenteen, ominaisuudet ja käyttömahdollisuudet
	perustelee ohjattuna työhönsä liittyvät puulajivalinnat ja puulajitiheydet huomioiden metsänhoidon ekologiset ja taloudelliset perusteet	perustelee pääosin työhönsä liittyvät puulajivalinnat ja puulajitiheydet huomioiden metsänhoidon ekologiset ja taloudelliset perusteet	perustelee monipuolisesti ja luotettavasti työhönsä liittyvät puulajivalinnat ja puulajitiheydet huomioiden metsänhoidon ekologiset ja taloudelliset perusteet
Puuston kehitysluokkien ja niiden metsänhoidollisten tavoitteiden tunnistaminen	tunnistaa ohjattuna puuston eri kehitysluokat ja tietää kunkin metsän kehitysvaiheen metsänhoidolliset ja taloudelliset tavoitteet	tunnistaa selväpiirteiset kehitysluokat ja tietää hyväksyttävällä tavalla kunkin metsän kehitysvaiheen metsänhoidolliset ja taloudelliset tavoitteet	tunnistaa kehitysluokat ja tietää kunkin metsän kehitysvaiheen metsänhoidolliset ja taloudelliset tavoitteet
Metsätalouden ja puutavaran jalostamisen työnantajat ja toiminnot	luettelee osittain puun ja puutavaran jalostamiseen liittyvät erilaiset käyttömuodot ja hyödyntämismahdollisuudet	tietää tärkeimmät puun ja puutavaran jalostamiseen liittyvät erilaiset käyttömuodot ja hyödyntämismahdollisuudet	tietää perusteellisesti ja laajasti puun ja puutavaran jalostamiseen liittyvät erilaiset käyttömuodot ja hyödyntämismahdollisuudet
	hakee ja jäsentää ohjattuna tietoa puunkorjuun sekä puun jalostamisen työnantajista ja toiminnoista sekä niiden tarjoamista työllistymismahdollisuuksista	hakee ja jäsentää lähes itsenäisesti tietoa puunkorjuun sekä puun jalostamisen työnantajista ja toiminnoista sekä niiden tarjoamista työllistymismahdollisuuksista	hakee ja jäsentää itsenäisesti tietoa puunkorjuun sekä puun jalostamisen työnantajista ja toiminnoista sekä niiden tarjoamista työllistymismahdollisuuksista
	tuntee osittain myös muiden keskeisten metsäalan toimijoiden aseman metsäalan toimintakentässä	tuntee metsäalan yritystoiminnan perusrakenteen ja muiden metsäalan keskeisten toimijoiden aseman ja niiden	tuntee metsäalan yritystoiminnan perusrakenteen ja muiden metsäalan keskeisten toimijoiden aseman ja niiden

		toiminnan tavoitteita metsäsektorilla	toiminnan tavoitteita ja kehityssuuntia metsäsektorilla
Leimikon ja puunkorjuun suunnittelun lähtökohdat	kertoo ohjattuna leimikon ja puunkorjuun suunnittelun keskeisimmät metsänhoidolliset ja taloudelliset lähtökohdat	kertoo ja perustelee pääosin leimikon ja puunkorjuun suunnittelun keskeisimmät metsänhoidolliset ja taloudelliset lähtökohdat	kertoo ja perustelee monipuolisesti leimikon ja puunkorjuun suunnittelun keskeisimmät metsänhoidolliset ja taloudelliset lähtökohdat
Puukauppa	kuvailee ohjattuna puukauppamuodot	kuvailee keskeisiltä osin puukauppamuodot ja perustelee pääosin niiden sopivuuden kohteeseen	kuvailee perusteellisesti puukauppamuodot ja perustelee niiden sopivuuden kohteeseen
Metsäluonnonhoidon vaatimukset huomioiva metsien käsittely	kuvailee osittain metsänuudistamisen ja -kasvatuksen tärkeimmät periaatteet ja menetelmät	kuvailee hyväksyttävällä tavalla metsänuudistamisen ja -kasvatuksen tärkeimmät periaatteet ja menetelmät	kuvailee perusteellisesti metsänuudistamisen ja -kasvatuksen tärkeimmät periaatteet ja menetelmät
	kertoo pääosin metsälainsäädännön ja metsien sertifiointin lähtökohdat sekä puunkasvatuksen laadulliset ja taloudelliset tavoitteet	kertoo metsälainsäädännön ja metsien sertifiointin lähtökohdat sekä keskeisimmät puunkasvatuksen laadulliset ja taloudelliset tavoitteet	kertoo metsälainsäädännön ja metsien sertifiointin lähtökohdat sekä puunkasvatuksen laadulliset ja taloudelliset tavoitteet
Riistan elinympäristöjen huomioiminen	tuntee osittain maakunnan tärkeimpien riista- ja rauhoitettujen eläinten elinympäristöt sekä osaa ohjattuna huomioida riistan ja rauhoitettujen lajien elinympäristövaatimukset metsäalan työtehtävissä	tuntee maakunnan tärkeimpien riista- ja rauhoitettujen eläinten elinympäristöt sekä osaa lähes itsenäisesti huomioida riistan ja rauhoitettujen lajien elinympäristövaatimukset metsäalan työtehtävissä	tuntee maakunnan tärkeimpien riista- ja rauhoitettujen eläinten elinympäristöt sekä osaa itsenäisesti huomioida riistan ja rauhoitettujen lajien elinympäristövaatimukset metsäalan työtehtävissä
	hankkii leimikon suunnitteluun tarvittavaa tietoa	hankkii monipuolisesti leimikon suunnitteluun tarvittavaa tietoa	hankkii tehokkaasti leimikon suunnitteluun tarvittavaa tietoa sekä analysoi ja käyttää sitä monipuolisesti
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	pukeutuu työ- ja sääolosuhteiden mukaisesti	pukeutuu työ- ja sääolosuhteiden mukaisesti	pukeutuu työ- ja sääolosuhteiden mukaisesti
	käyttää henkilökohtaisia suojavarusteita	käyttää henkilökohtaisia suojavarusteita	käyttää henkilökohtaisia suojavarusteita
	tekee työn niin, että siitä ei aiheudu välitöntä vaaraa itselle tai muille työmaalla liikkuville	tekee työn niin, että siitä ei aiheudu välitöntä vaaraa itselle tai muille työmaalla liikkuville ja toimii oikein onnettomuustilanteissa	tekee työn niin, että siitä ei aiheudu välitöntä vaaraa itselle tai muille työmaalla liikkuville ja toimii oikein onnettomuus- ja vaaratilanteissa
Ensiapu	osaa antaa perusensiavun osaa tehdä tapaturman vaatimat ilmoitukset		
Vuorovaikutus ja yhteistyö	keskustelee ohjattuna toiminnastaan	keskustelee oma-aloitteisesti toiminnastaan	keskustelee itsenäisesti toiminnastaan ja omaa hyvät kuuntelutaidot

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Metsäalan perustutkinnon ja metsätalouden osaamisalan **Metsänhoito ja puunkorjuupalveluiden tuottaminen 65 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu neljästä osanäytöstä.

Osanäyttö 1. Taimikonhoito

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja tekee raivaussahalla taimikonhoitotyötä kohteella, jossa puusto saavuttanut metsänhoitosuosituksen mukaisen käsittelyvaiheen (valtapituus 3-7 m) ja käsittely on metsänhoidollisesti tarpeen. Opiskelija suorittaa taimikonhoitotyötä siinä laajuudessa, että se voidaan kaikilta tarvittavilta osin arvioida.

Ennakkotehtävänä opiskelija raportoi näytön vastaanottajille työkohteensa työsuunnitelmatiedot, jotka sisältävät seuraavat tiedot

- pinta-ala
- kasvupaikkatyyppi
- työnantajan antama käsittelyohjeisyhteys
- muut työnantajan antamat ohjeet

Osanäytössä arvioitavia asioita ovat

- työsuunnitelma
- työn teknillinen suorittaminen
- työn laatu ja oman työn kontrollointi
- soveltamistaidot
- työvälineiden kunto
- työturvallisuus

Välineet: raivaussaha, henkilökohtaiset suojavarusteet, koealakeppi, Tapion maastotaulukot, esitetyt työsuunnitelmalomake, muistiinpanovälineet

Osanäyttö 2. Manuaaliset puunkorjuupalvelut erikoiskohteella

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja kaataa tarvittavia kaadon apuvälineitä käyttäen järeitä havu- ja/tai lehtitukkirunkoja valmistaen niistä annettujen mitta- ja laatuvaatimusohjeiden mukaista puutavaraa.

Näyttöympäristönä voi olla siemen(-suojuspuiden) poisto, piha- tai taajamapuiden poisto, valikoiva rakennuspuiden poisto tai muu vastaava. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että se voidaan kaikilta tarvittavilta osin arvioida.

Osanäytössä arvioitavia asioita ovat

- kaadon suunnittelu ja varmistamistoimet
- kaatotyön suoritus
- karsinta, apteeraus
- asiakaspalvelun vaatimukset
- työhön ja työympäristöön liittyvä turvallisuus

Välineet: moottorisaha, vänkäri, työntötanko, henkilökohtaiset työ- ja suojavarusteet

Osanäyttö 3. Puutavaran lähikuljetus

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja suunnittelee ja toteuttaa puutavaran lähikuljetuksen metsätraktorilla avo- tai harvennushakkuukohteella.

Osanäytössä arvioitavia asioita ovat

- ajojärjestyksen ja varastomuodostelmien suunnittelu
- ajon toteutus ja huolellisuus
- koneen vaatimat huolto- ja säätötoimenpiteet
- tiedonsiirron käyttö
- työhön liittyvät turvallisuustekijät

Välineet: ajokone, tarvittavat lisävarusteet (esim. vaaka, telat, ketjut), huoltovälineet, siisteyteen ja jätteiden lajitteluun liittyvät välineet ja varusteet

Osanäyttö 4. Puunkorjuun suunnittelu ja hinnoittelu

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja tekee yhdelle tai useammalle harvennusvaiheessa olevalle metsäkuviolle leimikkosuunnitelman, joka sisältää seuraavat tiedot

- pinta-ala, kasvupaikkatyyppi
- puuston pohjapinta-ala (tai runkoluku) ja kuutiomäärä/ha ennen hakkuuta
- puuston pohjapinta-ala (tai runkoluku) ja kuutiomäärä/ha hakkuun jälkeen
- kokonaiskertymä leimikolta
- korjuuajankohta
- manuaalisen hakkuutyön hinnoitteluperusteet
- muut puunkorjuuseen vaikuttavat tekijät (sähkölinjat, arvokkaat luontokohteet yms.)

ja laatii leimikkokartan, jossa ilmenee leimikon rajausta, ajouraston sijoittelu ja varastopaikka(-t)

Osanäytössä arvioitavia asioita ovat

- puusto- ja työvaikeusluokitustietojen mittaus ja arviointi
- metsänhoitosuosituksen huomiointi
- muiden korjuun suunnitteluun vaikuttavien tekijöiden huomiointi
- lähikuljetuksen vaatimukset
- kaukokuljetuksen vaatimukset

Välineet: metsätaloussuunnitelma, leimikkosuunnitelmalomake, leimikkokarttapohja esim. 1:2500, tarvittavat mittaus- ja muistiinpanovälineet

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Näyttöjä kuvaavat lauseet määritellään opiskelijakohtaisesti työn toteutuksen jälkeen.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Osanäyttö 1. toteutetaan työssäoppimispaikalla käsittelyvaiheen saavuttaneella taimikon perkaus-harvennuskohteella. Toteutusajankohta 2. lukuvuoden syksy.

Osanäyttö 2. toteutetaan oppilaitoksen harjoitustyökohteella. Toteutusajankohta 2. lukuvuoden syksy-syystalvi.

Osanäyttö 3. toteutetaan oppilaitoksen harjoitustyökohteella avo- tai harvennushakkuuleimikolla. Toteutusajankohta 2. lukuvuoden kevätkäytävä.

Osanäyttö 4. toteutetaan oppilaitoksen harjoituskohteella 2.-3. kehitysluokan metsikössä, jossa harvennuskäsittely on tarpeen
Toteutusajankohta 2. lukuvuoden kevät.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Osanäyttö 1. alan opettaja ja työelämäedustaja yhdessä
- Osanäyttö 2. alan opettaja tai opettajat yhdessä
- Osanäyttö 3. alan opettaja(t) tai opettaja ja työelämän edustaja yhdessä
- Osanäyttö 4. alan opettaja(t) tai opettaja ja työelämän edustaja yhdessä

Lopullisesta ammattiosaamisen näytön arvosanasta päättää arviointiin osallistunut/osallistuneet opettaja(t) yksinään tai yhdessä.

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutusella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyys on sovelletaan hallintolaki 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
1. Työprosessien hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Taimikonhoito ja nuoren metsän kunnostus	hoitaa taimikoita helpoissa kohteissa ohjeiden mukaisesti ja valmistaa ohjattuna moottorisahalla energiapuuta nuoren metsän kunnostuskohteella	suunnittelee työtänsä ja hoitaa lähes itsenäisesti ja ohjeiden mukaisesti taimikoita ja valmistaa moottorisahalla energiapuuta nuoren metsän kunnostuskohteella	suunnittelee ja toteuttaa itsenäisesti, huolellisesti ja ohjeiden mukaisesti taimikonhoitoon ja nuoren metsän kunnostukseen liittyvät työt
Puunkorjuun suunnittelu	soveltaa ohjattuna metsäsuunnitelmaa, metsänhoidon suosituksia ja metsälain säädöksiä eri työkohteisiin, sekä suunnittelee ja tekee tavallisimmat metsähoito- ja puunkorjuutyöt niiden mukaisesti	soveltaa lähes itsenäisesti metsäsuunnitelmaa, metsänhoidon suosituksia ja metsälain säädöksiä tavanomaisiin työkohteisiin, sekä suunnittelee ja tekee metsähoito- ja puunkorjuutyöt niiden mukaisesti	soveltaa itsenäisesti metsäsuunnitelmaa, metsänhoidon suosituksia ja metsälain säädöksiä eri työkohteisiin, sekä suunnittelee ja tekee metsähoito- ja puunkorjuutyöt niiden mukaisesti
	arvioi tai mittaa ohjattuna eri työläjien tarvittavat tunnuksat, sekä määrittää hakkuukohteen puutavarakertymän hehtaarikohtaisesti	arvioi tai mittaa lähes itsenäisesti eri työläjien tarvittavat tunnuksat, sekä määrittää hakkuukohteen puutavarakertymän hehtaari- ja puutavaralajikohtaisesti	arvioi tai mittaa itsenäisesti eri työläjien tarvittavat tunnuksat, sekä määrittää hakkuukohteen puutavarakertymän hehtaari- ja puutavaralajikohtaisesti
Manuaaliset puunkorjuupalvelut erikoiskohteilla	kaataa ohjattuna helpohkoissa olosuhteissa järeitä runkoja huomioiden työhönsä ja työympäristöön liittyvät turvallisuustekijät ja valmistaa ohjattuna järeää puutavaraa annettujen mitta- ja laatuvaatimusten mukaisesti	kaataa lähes itsenäisesti järeitä runkoja tarvittavia kaadon apuvälineitä käyttäen huomioiden työhönsä työympäristöön liittyvät turvallisuustekijät ja valmistaa järeää puutavaraa annettujen mitta- ja laatuvaatimusten mukaisesti	kaataa itsenäisesti kulloisetkin olosuhteet sekä työhönsä ja työympäristöön liittyvät turvallisuustekijät huomioiden järeitä runkoja kaadon apuvälineitä käyttäen ja valmistaa järeää puutavaraa annettujen mitta- ja laatuvaatimusten mukaisesti
Lähikuljetus	toimii ohjattuna yhdessä koneellisen puunkorjuuketjun kanssa, sekä käyttää työhönsä liittyviä paikkatieto- ja viestintäjärjestelmiä	toimii lähes itsenäisesti yhdessä koneellisen puunkorjuuketjun kanssa, sekä käyttää työhönsä liittyviä paikkatieto- ja viestintäjärjestelmiä	toimii itsenäisesti yhdessä koneellisen puunkorjuuketjun kanssa, sekä käyttää työhönsä liittyviä paikkatieto- ja viestintäjärjestelmiä
Teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen	hallitsee metsätraktorin käytön siten, että ajaa ja kuormaa opastettuna olosuhteiltaan helpossa metsämaastossa	hallitsee metsätraktorin käytön siten, että ajaa ja kuormaa lähes itsenäisesti olosuhteiltaan normaalissa metsämaastossa	hallitsee metsätraktorin käytön siten, että ajaa ja kuormaa itsenäisesti olosuhteiltaan normaalissa metsämaastossa
Metsänparannustyöt	tekee vähintään yhtä metsänhoidollista	tekee lähes itsenäisesti metsänhoidollisia	tekee itsenäisesti ja rutiinimaisesti

	metsänparannustyötä ohjeiden mukaisesti	metsänparannustöitä ohjeiden mukaisesti	metsänhoidollisia metsänparannustöitä ohjeiden mukaisesti
Metsätyön ja -palvelujen hinnoittelu ja asiakaspalvelu integroituna eri työlajeihin	hinnoittelee ohjattuna eri työajat ja työpalvelut	hinnoittelee lähes itsenäisesti eri työajat ja työpalvelut	hinnoittelee itsenäisesti eri työajat ja työpalvelut
	hallitsee osittain kannattavan yrittämisen perusteet, sekä laskee ohjattuna kulut ja tuotot	hallitsee pääosin kannattavan yrittämisen perusteet, sekä laskee lähes itsenäisesti kulut ja tuotot	hallitsee perusteellisesti kannattavan yrittämisen perusteet, sekä laskee itsenäisesti kulut ja tuotot
	huomioi osittain työssään asiakkaan tarpeet	huomioi pääosin työssään asiakkaan tarpeet ja toiveet	huomioi yritys- ja asiakaslähtöisesti asiakkaan tarpeet ja toiveet
		tiedottaa ja markkinoi palveluja hyväksyttävästi	tiedottaa ja markkinoi palveluja tilanteeseen soveltuvalla tavalla
Metsäluonnon arvokkaiden elinympäristöjen ja metsänhoitosuosituksen huomioiminen Estetiikka Kestävä kehitys	huomioi metsänhoito- ja puukorjuutöissä säästöjen mukaiset arvokkaat elinympäristöt sekä talousmetsien luonnon- ja metsänhoitosuositukset	huomioi lähes itsenäisesti metsänhoito- ja puukorjuutöissä säästöjen mukaiset arvokkaat elinympäristöt sekä talousmetsien luonnon- ja metsänhoitosuositukset	huomioi itsenäisesti metsänhoito- ja puukorjuutöissä säästöjen mukaiset arvokkaat elinympäristöt sekä talousmetsien luonnon- ja metsänhoitosuositukset
Oma-aloitteisuus	tekee rutiinityöt oma-aloitteisesti ja pääosin motivoituneesti	tekee työnsä oma-aloitteisesti, pääosin ahkerasti ja motivoituneesti	tekee työnsä oma-aloitteisesti, ahkerasti ja motivoituneesti
Itsearviointi	arvioi osittain työsuoritustaan hyväksyttävällä tavalla	arvioi hyväksyttävällä tavalla työsuoritustaan ja kehittymistään	arvioi kriittisesti ja realistisesti työsuoritustaan sekä kehittymistään
Päätösten tekeminen	tekee pääosin oikeat päätökset ja etenee loogisesti usein toistuvissa työtehtävissään	tekee päätökset oikein ja etenee loogisesti työtehtävissään	tekee päätökset nopeasti ja oikein sekä etenee loogisesti työtehtävissään
Työn esittely ja raportointi Viestintä- ja mediaosaaminen	esittelee ja raportoi suppeasti työnsä tulokset	esittelee ja raportoi loogisesti ja selkeästi työnsä tulokset	esittelee ja raportoi sekä perustelee loogisesti ja selkeästi työnsä tulokset
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Työturvalliset ja ergonomiset työmenetelmät ja -taidot	tekee työtä ja käyttää metsätyövälineitä työturvallisesti ja ergonomisesti oikeita työmenetelmiä noudattaen huomioiden merkittävimmät vaaratekijät, sekä huoltaa ja kunnostaa työvälineet ja varusteet ohjeiden mukaisesti	tekee työtä ja käyttää metsätyövälineitä itsenäisesti, työturvallisesti, vaaratekijät huomioiden ja ergonomisesti oikeita työmenetelmiä noudattaen, sekä huoltaa ja kunnostaa työvälineet ja varusteet ohjeiden mukaisesti	tekee työtä ja käyttää metsätyövälineitä itsenäisesti, työturvallisesti, vaaratekijät huomioiden ja ergonomisesti oikeita työmenetelmiä noudattaen, sekä huoltaa ja kunnostaa työvälineet ja varusteet ohjeiden mukaisesti
	tekee ohjattuna metsätraktorin päivittäiset huollot työturvallisesti	tekee työturvallisesti ja lähes itsenäisesti metsätraktorin päivittäiset huollot sekä ohjattuna pieniä korjaustoimenpiteitä	tekee työturvallisesti, itsenäisesti metsätraktorin päivittäiset huollot sekä ohjattuna pieniä korjaustoimenpiteitä

Teknologinen ja tietotekninen osaaminen	käyttää työnsä tulosten raportoinnissa auttavasti erilaisia AV-välineitä sekä esitysmenetelmiä	käyttää työnsä tulosten raportoinnissa erilaisia AV-välineitä sekä esitysmenetelmiä	käyttää työnsä tulosten raportoinnissa sujuvasti erilaisia AV-välineitä sekä esitysmenetelmiä
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Metsäpalveluiden toimintaympäristö ja palveluyrittämisen taloudelliset edellytykset	tuntee toimialansa niin, että hyödyntää ohjattuna alan tarjoamat mahdollisuudet työntekijänä	tuntee toimialansa niin perusteellisesti, että hyödyntää lähes itsenäisesti alan tarjoamat mahdollisuudet työntekijänä	tuntee toimialansa niin perusteellisesti, että hyödyntää itsenäisesti alan tarjoamat mahdollisuudet työntekijänä tai yrittäjänä
	tuntee osittain metsäpalveluyrittämisen erityispiirteet ja taloudellisen toiminnan edellytykset sekä alan palveluiden hinnoittelun	tuntee pääosin metsäpalveluyrittämisen erityispiirteet ja taloudellisen toiminnan edellytykset sekä alan palveluiden hinnoittelun	tuntee metsäpalveluyrittämisen erityispiirteet ja tuntee taloudellisen toiminnan edellytykset sekä alan palveluiden hinnoittelun
	tuntee osittain alan yritysten verkostoitumisen tuomat mahdollisuudet ja hyödyntää ohjattuna niitä työssään	tuntee pääosin alan yritysten verkostoitumisen tuomat mahdollisuudet ja hyödyntää lähes itsenäisesti niitä työssään	tuntee alan yritysten verkostoitumisen tuomat mahdollisuudet ja hyödyntää itsenäisesti ja tehokkaasti niitä työssään
Aloitekyky ja yrittäjäys	tuntee osittain metsäalan työsuhte- ja sosiaaliturvasäännökset sekä työehtosopimuksen keskeisimmän sisällön	tuntee pääosin tärkeimmät metsäalan työsuhte- ja sosiaaliturvasäännökset sekä työehtosopimuksen keskeisimmän sisällön	tuntee tärkeimmät metsäalan työsuhte- ja sosiaaliturvasäännökset sekä työehtosopimuksen keskeisimmän sisällön
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Turvallisen ja vastuullisen toiminnan arvostaminen	suhtautuu myönteisesti turvalliseen toimintaan sekä välttää riskejä työssään	vastaa itsenäisesti toimintansa turvallisuudesta	kehittää itsenäisesti toimintansa turvallisuutta
Terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitäminen	toimii ohjattuna terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseksi	toimii itsenäisesti terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseksi	osaa itsenäisesti kehittää monipuolisia tapoja terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseen ja edistämiseen
Terveellisen ja turvallisen työympäristön suunnittelu ja ylläpitäminen	huomioi työnsä suunnittelussa merkittävimmät turvallisuus- ja terveysnäkökohdat sekä ylläpitää työympäristön turvallisuutta ja ergonomisuutta tutuissa tilanteissa	huomioi työnsä suunnittelussa turvallisuus- ja terveysnäkökohdat sekä ylläpitää työympäristön turvallisuutta ja ergonomisuutta	huomioi työnsä suunnittelussa itsenäisesti turvallisuus- ja terveysnäkökohdat sekä osaa soveltaa oppimaansa yllättävissäkin tilanteissa
Alan keskeisen työterveyteen ja työturvallisuuteen liittyvän lainsäädännön ja ohjeiden noudattaminen	noudattaa annettuja ohjeita eikä aiheuta toiminnallaan välitöntä vaaraa ja toimii oikein onnettomuus-, vaara- ja uhkatilanteissa	noudattaa annettuja ohjeita eikä aiheuta toiminnallaan vaaraa ja toimii oikein onnettomuus-, vaara- ja uhkatilanteissa	noudattaa annettuja ohjeita eikä aiheuta toiminnallaan vaaraa ja toimii oikein onnettomuus-, vaara- ja uhkatilanteissa
	käyttää turvallisesti ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä	osaa arvioida suojainten, työvälineiden ja työmenetelmien soveltuvuutta kyseiseen työhön	varmistaa työvälineiden ja materiaalien turvallisuuden ennen käyttöönottoa, poistaa ja vie huoltoon vialliset työvälineet
	osaa hyödyntää teknisiä turvajärjestelmiä ja ohjattuna huomioi ne työssään	huomioi itsenäisesti työssään tekniset turvallisuusjärjestelmät	huomioi itsenäisesti työssään tekniset turvallisuusjärjestelmät

	huomioi työssään työturvallisuuteen liittyvät välttämättömät velvollisuutensa ja tietää metsäalan tärkeimmät määräykset	huomioi työssään työturvallisuuteen liittyvät velvollisuutensa ja tietää metsäalan tärkeimmät määräykset	huomioi työssään työturvallisuuteen liittyvät velvollisuutensa ja tietää metsäalan tärkeimmät määräykset
Ammattietiikka	noudattaa sovittuja työaikoja ja neuvottelee poikkeamista	toimii yleensä sovittujen toimintamallien mukaisesti	toimii sovittujen toimintamallien mukaisesti
Ammattietiikka kestävän kehityksen toteuttamisessa	hyväksyy alansa sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävän kehityksen periaatteiden toteuttamisen	suhtautuu alansa sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävän kehityksen periaatteiden toteutumiseen myönteisesti	edistää alansa sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista
Vuorovaikutus ja yhteistyö	keskustelee ohjattuna toiminnastaan	keskustelee oma-aloitteisesti toiminnastaan	keskustelee luontevasti toiminnastaan sekä omaa hyvät kuuntelutaidot
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee usein toistuvat ongelmat	ratkaisee yleisimmät ongelmat ja arvioi ongelmiin johtaneita syitä	ratkaisee yleisimmät ongelmat
			välttää ongelmien toistumisen muuttamalla toimintaansa
		arvioi ohjattuna omaa työtään annettujen kriteerien mukaisesti	arvioi omaa työtään annettujen kriteerien mukaisesti
	soveltaa ohjattuna työssään laadukkaan ja tuloksellisen toiminnan tietopohjaa	soveltaa yleensä työssään laadukkaan ja tuloksellisen toiminnan tietopohjaa	soveltaa työssään laadukkaan ja tuloksellisen toiminnan tietopohjaa

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Metsäalan perustutkinnon ja metsätalouden osan **Metsätraktoreiden käyttö 15 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu yhdestä kokonäytöstä.

Opiskelija laatii puutavaran lähikuljetuksen suunnitelman maastossa vähintään yhden päivän mittaisesta suorituksesta, suunnitelman tulee huomioida myös seuraavat seikat

- ympäristöasiat
- vaaratekijät, sähkölinjat ym.
- hinnoittelu
- lähikuljetuksen toteutus
- varastointi.

Opiskelija kuvailee suunnitelman vuorovaihteisesti ja toteuttaa lähikuljetuksen huolellisesti ja oma-aloitteisesti suunnitelman mukaisesti huomioiden

- metsäkoneen säädöt, tiedonsiirto sekä puutavaramäärien arviointi
- kuljetusvälineen työmenetelmät
- koneen rakenteen.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Näyttöjä kuvaavat lauseet määritellään opiskelijakohtaisesti työn toteutuksen jälkeen.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö toteutetaan oppilaitoksen harjoitustyökohteella tai työssäoppimispaikalla. Näytön kohteena oleva työmaa voi olla harvennushakkuu, energiapuunkorjuu tai avohakkuu alue.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustajat
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltäviin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITTEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Lähikuljetuksen suunnittelu ja toteutus	laatii ohjattuna työmaalle kuljetussuunnitelman, kuljettaa puutavaraa suunnitelman mukaisesti helpossa metsämaastossa	laatii lähes itsenäisesti työmaalle kuljetussuunnitelman, kuljettaa puutavaraa suunnitelman mukaisesti normaalissa metsämaastossa	laatii itsenäisesti työmaalle kuljetussuunnitelman, kuljettaa puutavaraa suunnitelman mukaisesti myös vaikeassa metsämaastossa
Metsäkoneen huolto ja korjaus	tekee ohjattuna metsäkoneen pienet määräaikaishuollot	tekee lähes itsenäisesti metsäkoneen pienet määräaikaishuollot, sekä suorittaa yksinkertaisia korjauksia	tekee itsenäisesti metsäkoneen pienet määräaikaishuollot, sekä tekee yksinkertaisia korjauksia
Puutavaran mitta- ja laatuvaatimukset Matematiikan ja luonnontieteen soveltamine	ottaa huomioon työssään ohjattuna puutavaralajien mitta- ja laatuvaatimukset	ottaa huomioon työssään lähes itsenäisesti yleisimmät puutavaralajien mitta- ja laatuvaatimukset	ottaa huomioon työssään itsenäisesti yleisimmät puutavaralajien mitta- ja laatuvaatimukset
Varastomuodostelmien suunnittelu ja toteutus	tekee ohjattuna kaukokuljetuskelpoiset varastomuodostelmat eri puutavaralajeille.	tekee pääosin kaukokuljetuskelpoiset varastomuodostelmat eri puutavaralajeille. Muodostelmissa voi olla vähäistä lajittelutarvetta	tekee itsenäisesti kaukokuljetuskelpoiset varastomuodostelmat eri puutavaralajeille. Muodostelmissa ei ole lajittelutarvetta.
Työn hinnoittelu Aloitekyky ja yrittäjäyys	ohjattuna laskee puutavaran lähikuljetukselle kannattavan taksan	laskee lähes itsenäisesti puutavaran lähikuljetukselle kannattavan taksan	laskee itsenäisesti ja sujuvasti puutavaran lähikuljetukselle kannattavan taksa
Tiedonsiirtojärjestelmän käyttö ja puutavaramäärien arviointi Teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen	vastaanottaa ohjattuna työmaaohjeet, arvioi puutavaramäärät ja lähettää tiedot koneen tietoliikenneyhteyksiä hyödyntäen, tai muulla työmaaohjeen mukaisella tavalla	vastaanottaa lähes itsenäisesti työmaaohjeet, arvioi puutavaramäärät ja lähettää tiedot koneen tietoliikenneyhteyksiä hyödyntäen, tai muulla työmaaohjeen mukaisella tavalla	vastaanottaa itsenäisesti ja sujuvasti työmaaohjeet, arvioi puutavaramäärät ja lähettää tiedot koneen tietoliikenneyhteyksiä hyödyntäen, tai muulla työmaaohjeen mukaisella tavalla
Ympäristön suojele	toimittaa ohjattuna huoltojätteet ohjeen mukaiseen paikkaan	toimittaa lähes itsenäisesti huoltojätteet asianmukaiseen paikkaan	toimittaa itsenäisesti huoltojätteet asianmukaiseen paikkaan
Kestävä kehitys	estää luontoon kohdistuvat ympäristöhaitat	estää luontoon kohdistuvat ympäristöhaitat ja asennoituu myönteisesti ympäristönsuojeluun	estää aktiivisella toiminnalla luontoon kohdistuvat ympäristöhaitat ja asennoituu esimerkillisen myönteisesti ympäristönsuojeluun
Huolellisuus ja ohjeiden noudattaminen	ohjattuna pitää puutavaran lähikuljetuksen kuljetusvälineen käyttökunnossa, sekä noudattaa annettuja ohjeita	huolellisesti pitää puutavaran lähikuljetuksen kuljetusvälineen käyttökunnossa, sekä noudattaa annettuja ohjeita	huolellisesti ja laadukkaasti pitää puutavaran lähikuljetuksen kuljetusvälineen käyttö-kunnossa, sekä noudattaa annettuja ohjeita

Vian määrittäminen	paikantaa ohjattuna metsäkoneen vian ja määrittää korjaustarpeen	paikantaa lähes itsenäisesti metsäkoneen yleisimmät viat ja määrittää korjaustarpeen	etenee järjestelmällisesti metsäkoneen vianetsinnässä, paikantaa itsenäisesti vian ja määrittää korjaustarpeen
Oma-aloitteisuus	toimii oma-aloitteisesti ja pääosin motivoituneesti	toimii oma-aloitteisesti, on pääosin ahkera ja motivoitunut	toimii oma-aloitteisesti, on ahkera, motivoitunut ja työtään arvostava
Itsearviointi	arvioi osittain työsuoritustaan hyväksyttävällä tavalla	arvioi hyväksyttävällä tavalla työsuoritustaan ja kehittymistään	arvioi kriittisesti ja oikein työsuoritustaan sekä kehittymistään
Päätösten tekeminen	tekee osittain päätökset oikein ja etenee työtehtävissä.	tekee pääosin päätökset oikein ja etenee loogisesti työtehtävissä.	tekee päätökset nopeasti ja oikein, sekä etenee loogisesti työtehtävissä.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Puutavaran lähikuljetus	hallitsee ohjattuna käyttämänsä kuljetusvälineen työmenetelmät, ja ottaa huomioon korjuujäljelle asetettavat vaatimukset	hallitsee lähes itsenäisesti käyttämänsä kuljetusvälineen työmenetelmät ja ottaa huomioon korjuujäljelle asetettavat vaatimukset	hallitsee itsenäisesti käyttämänsä kuljetusvälineen työmenetelmät, ja ottaa huomioon korjuujäljelle asetettavat vaatimukset
Varaosien, tarvikkeiden, poltto- ja voiteluaineiden ja työvälineiden valinta ja käyttö	valitsee ohjattuna huoltotyössä tarvitsemansa varaosat, tarvikkeet, aineet, ja työvälineet, sekä käyttää työvälineitä hyväksyttävällä tavalla	valitsee lähes itsenäisesti huoltotyössä tarvitsemansa varaosat, tarvikkeet, aineet, ja työvälineet, sekä käyttää työvälineitä oikein	valitsee itsenäisesti huoltotyössä tarvitsemansa varaosat, tarvikkeet, aineet ja työvälineet, sekä käyttää työvälineitä sujuvasti ja oikein
Metsäkoneen säätö Teknologian ja tietotekniikan hyväksikäyttö	säätää ohjattuna työympäristön ja metsäkoneen toiminnat itselleen sopivaksi.	säätää lähes itsenäisesti työympäristön ja metsäkoneen toiminnat itselleen sopivaksi.	säätää itsenäisesti työympäristön ja metsäkoneen toiminnat itselleen sopivaksi.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Metsäkoneen rakenteen tunteminen	tuntee osittain metsäkoneen voimansiirron ja moottorin toimintaperiaatteet sekä hydraulikan ja sähkötekniikan perusteet	tuntee pääosin metsäkoneen voimansiirron ja moottorin toimintaperiaatteet sekä hydraulikan ja sähkötekniikan perusteet	tuntee hyvin metsäkoneen voimansiirron ja moottorin toimintaperiaatteet sekä hydraulikan ja sähkötekniikan perusteet
Hydraulikan ja sähkökaavioiden hyödyntäminen	tulkitsi ohjattuna, metsäkoneen vianetsinnässä, hydraulikka- ja sähkökaavioiden perusmerkistöjä.	tulkitsi ja pääosin hyödyntää oikein, metsäkoneen vianetsinnässä, hydraulikka- ja sähkökaavioiden perusmerkistöjä.	tulkitsi oikein ja hyödyntää sujuvasti, metsäkoneen vianetsinnässä, hydraulikka- ja sähkökaavioiden perusmerkistöjä.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	tekee työtä ohjattuna ergonomisesti oikein, työsuojelu- ja työturvallisuusohjeita ja -määräyksiä noudattaen	tekee työtä ergonomisesti hyväksyttävällä tavalla, työsuojelu- ja työturvallisuusohjeita ja -määräyksiä noudattaen	tekee työtä ergonomisesti oikein, työsuojelu- ja työturvallisuusohjeita ja -määräyksiä noudattaen
	ottaa huomioon erityisesti työmaan ja työn vaaratekijät ja tarvittaessa ilmoittaa niistä	ottaa huomioon erityisesti työmaan ja työn vaaratekijät ja tarvittaessa ilmoittaa niistä	ottaa huomioon erityisesti työmaan ja työn vaaratekijät ja tarvittaessa ilmoittaa niistä
Vuorovaikutus ja yhteistyö	keskustelee ohjattuna toiminnastaan.	keskustelee toiminnastaan.	keskustelee oma-aloitteisesti ja luontevasti toiminnastaan sekä omaa hyvät kuuntelutaidot.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA
Metsäalan perustutkinnon ja metsätalouden osaamisalan valinnaisen Erikoispuiden kaato- ja hoitopalvelut 20 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.
NÄYTÖN KUVAUS
<p>Opiskelija tai tutkinnon suorittaja kaataa erikoispuun piha- tai taajama-alueella käyttäen tarvittavia kaadon apu- ja turvaamisvälineitä. Ennen kaadon suorittamista opiskelija laatii työmaasuunnitelman ja tekee olosuhteiden vaatimat ennakkovalmistelut.</p> <p>Työmaasuunnitelmassa tulee ilmetä annetut ohjeet, ennakoitavat riskitekijät sekä kaadon suorittamisen ja työturvallisuuden edellyttämät valmistelutoimenpiteet. Näytön vastaanottajien on hyväksyttävä työmaasuunnitelma ennen näytön aloittamista.</p> <p>Näytössä arvioitavia asioita ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> — työmaasuunnitelma ja valmistelutoimet — kaadon teknillinen suorittaminen — omaan työhön liittyvät turvallisuustekijät — asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustaidot <p>Välineet: moottorisaha, henkilökohtaiset suojavälineet, kaadon varmistamiseen liittyvät välineet, tarvittavat varoituskyltit</p>
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA
Näyttöjä kuvaavat lauseet määritellään opiskelijakohtaisesti työn toteutuksen jälkeen.
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ
Näyttö toteutetaan piha- tai taajama-alueella oppilaitoksen harjoitustyökohteella tai työssäoppimispaikalla. Toteutusajankohta 3. lukuvuoden syksy-syystalvi.
NÄYTÖN ARVIOIJAT
<p>Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan suorittamaan itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättävät alan opettaja ja työelämän edustaja yhdessä.</p> <p>Lopullisesta näytön arvosanasta päättää näyttöön osallistunut opettaja.</p> <p>Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.</p>

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
1. Työprosessien hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Työn hinnoittelu	hinnoittelee ohjattuna työnsä kohteella	hinnoittelee lähes itsenäisesti työnsä kohteella	hinnoittelee itsenäisesti ja realistisesti työnsä kohteella
Aloitekyky ja yrittäjäys			
Erikoispuiden hoidon ja kaadon markkinointi	avustaa ohjattuna erikoispuiden kaato- ja hoitopalvelujen markkinoinnissa	markkinoi lähes itsenäisesti erikoispuiden kaato- ja hoitopalveluja	markkinoi itsenäisesti erikoispuiden kaato- ja hoitopalveluja
Verkostoituminen	luettelee verkostoitumisen pääperiaatteet	luettelee verkostoitumisen mahdollisuudet ja hyödyntää muita alan yrityksiä tavallisimmissa verkostoitumiskohteissa	selvittää verkostoitumisen mahdollisuudet ja hyödyntää itsenäisesti muita alan yrityksiä
Aktiivinen kansalaisuus ja eri kulttuurit	suhtautuu työyhteisössään myönteisesti kansainväliseen verkostoitumiseen	suhtautuu työyhteisössään myönteisesti ja osallistuu kansainväliseen verkostoitumiseen	suhtautuu työyhteisössään myönteisesti ja osallistuu aktiivisesti kansainväliseen verkostoitumiseen
Työturvallisuudesta huolehtiminen	huolehtii työkohteilla työturvallisuudesta		
Asiakaslähtöinen toiminta	huomioi ohjattuna asiakkaan tarpeet	toimii pääosin asiakkaiden tarpeiden mukaisesti kaato- ja hoitopalveluissa	toimii laadukkaasti ja asiakaslähtöisesti kaato- ja hoitopalveluissa
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Erikoispuiden kaato	kaataa ohjattuna erikoispuita ja käyttää kaatotyössä tarvittavia tärkeimpiä apuvälineitä ergonomisesti ja turvallisesti	kaataa lähes itsenäisesti erikoispuita ja käyttää kaatotyössä tarvittavia tärkeimpiä apuvälineitä ergonomisesti ja turvallisesti	kaataa itsenäisesti ja sujuvasti erikoispuita sekä käyttää kaatotyössä tarvittavia erikoisvälineitä ergonomisesti ja turvallisesti
Apuvälineiden käyttö kaadossa			
Kiipeilytekniikan ja nostolavan käyttö	kiipeää ohjattuna puuhun kiipeilyvälineillä helpossa kohteessa ja ohjattuna käyttää nostolavaa	kiipeää puuhun kiipeilyvälineillä lähes itsenäisesti ja käyttää nostolavaa	kiipeää luontevasti ja itsenäisesti puuhun kiipeilyvälineillä ja käyttää nostolavaa sujuvasti
Puussa työskentely	työskentelee ohjattuna puussa ja nostolavalla käsi- ja moottorisahalla	työskentelee puussa ja nostolavalla käsi- ja moottorisahalla lähes itsenäisesti	työskentelee itsenäisesti ja sujuvasti puussa ja nostolavalla käsi- ja moottorisahalla
Pelastuspalvelu puussa	osaa laskea ohjattuna puussa olevan työkyvyttömän työntekijän turvallisesti maahan	osaa laskea lähes itsenäisesti puussa olevan työkyvyttömän työntekijän turvallisesti maahan	osaa laskea itsenäisesti puussa olevan työkyvyttömän työntekijän turvallisesti maahan

Kaadon jälkityöt	tekee ohjattuna tavallisimpia kaatotyön jälkitöitä, oksien haketusta ja kantojen jyrshintää	tekee lähes itsenäisesti kaatotyön jälkityöt, oksien haketuksen ja kantojen jyrshinnän	tekee itsenäisesti ja sujuvasti kaikki kaatotyön jälkityöt, oksien haketuksen ja kantojen jyrshinnän
Puun kuntokartoitus	ohjattuna avustaa puun kuntokartoituksessa	tekee lähes itsenäisesti puun kuntokartoituksen	tekee itsenäisesti ja joutuisasti puun kuntokartoituksen
Hoitoleikkaus ja latvusten tukeminen	tekee ohjattuna tavallisimpia puulle tehtäviä hoitotoimenpiteitä	tekee lähes itsenäisesti hoitotoimenpiteitä puulle	tekee itsenäisesti ja joutuisasti hoitotoimenpiteitä puulle
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Pienkoneyrityksen toimintaympäristön tunteminen	tuntee pääpiirteissään pienkoneyrityksen toimintaympäristön	tuntee pienkoneyrityksen toimintaympäristön	tuntee hyvin pienkoneyrityksen toimintaympäristön
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	huomioi kaikissa toimissaan turvallisuusnäkökohdat	huomioi kaikissa toimissaan itsenäisesti ja turvallisuusnäkökohdat	huomioi kaikissa toimissaan itsenäisesti ja perusteellisesti turvallisuusnäkökohdat
Oikeiden työtapojen noudattaminen	käyttää ohjattuna oikeita työtapoja	valitsee lähes itsenäisesti kohteissa oikeat työtavat	valitsee itsenäisesti kohteella oikeat työtavat
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	arvioi ohjattuna omaa työtään	arvioi omaa työtään annettujen kriteereiden mukaisesti	arvioi omaa työtään laatuvaatimusten mukaisesti

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA
Metsäalan perustutkinnon ja metsätalouden osaamisalan valinnaisen Metsänhoitotyöt 15 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.
NÄYTÖN KUVAUS
<p>Taimikon perkausharvennus/nuoren kasvatusmetsän kunnostaminen</p> <p>Opiskelija tai tutkinnon suorittaja tekee taimikon perkausharvennustyötä raivaussahalla tai nuoren kasvatusmetsän kunnostustyötä moottorisahalla. Nuoren metsän kunnostuskohteella opiskelija valmistaa energiapuuta kaatokahvalla varustetulla moottorisahalla tai karsittua energia-/ainespuuta annettujen ohjeiden mukaisesti.</p> <p>Ennakkotehtävänä opiskelija tai tutkinnon suorittaja raportoi näytön vastaanottajille työmaasuunnitelman, jossa ilmenee käsittelykohdetta koskevat tiedot ja annetut työohjeet.</p> <p>Näytössä arvioitavia asioita ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> — annettujen ohjeiden huomiointi, asiakaspalvelutaidot — työmenetelmän ja -tekniikan hallinta — soveltamistaidot — työn tuottavuus — huolellisuus, oman työn kontrollointi — työhön liittyvät turvallisuustekijät <p>Välineet: raivaussaha, moottorisaha varustettuna kaatokahvalla tai ilman, henkilökohtaiset suojarusteet, muut tarvittavat varusteet ja välineet</p>
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA
Näyttöjä kuvaavat lauseet määritellään opiskelijakohtaisesti työn toteutuksen jälkeen.
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ
Näyttö toteutetaan varttuneessa käsittelyvaiheen (keskipituus 3-7 m) saavuttaneessa taimikossa tai nuoren kasvatusmetsän kunnostuskohteella työssäoppimispaikalla. Toteutusajankohta 3. lukuvuoden syksy-syystalvi.
NÄYTÖN ARVIOIJAT
<p>Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan suorittamaan itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättävät alan opettaja ja työelämän edustaja yhdessä.</p> <p>Lopullisesta näytön arvosanasta päättää näyttöön osallistunut opettaja.</p> <p>Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.</p>

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessien hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Metsänuudistamistyöt	tekee ohjattuna metsänuudistamiseen liittyvät työt	tekee lähes itsenäisesti metsänuudistamiseen liittyvät työt	tekee itsenäisesti ja joutuisasti metsänuudistamiseen liittyvät työt
Taimikonhoitotyöt	toteuttaa ohjattuna taimikonhoidon	suunnittelee ja toteuttaa taimikonhoidon lähes itsenäisesti	suunnittelee ja toteuttaa taimikonhoidon itsenäisesti ja joutuisasti
	toteuttaa ohjattuna kasvatusmetsien käsittelyn	määrittelee, suunnittelee ja toteuttaa kasvatus-metsien käsittelyn lähes itsenäisesti	määrittelee, suunnittelee ja toteuttaa kasvatusmetsien käsittelyn itsenäisesti ja sujuvasti
Metsätyön ja -palvelujen hinnoittelu ja asiakaspalvelu	hinnoittelee ohjattuna eri työlajit	hinnoittelee lähes itsenäisesti eri työlajit	hinnoittelee itsenäisesti eri työlajit
Aloitekyky ja yrittäjäyys	huomioi osittain työssään asiakkaan tarpeet ja toiveet sekä neuvoo ja opastaa asiakkaita	huomioi pääosin työssään asiakkaan tarpeet ja toiveet sekä neuvoo ja opastaa asiakkaita hyväksyttävällä tavalla	huomioi työssään hyvin asiakkaan tarpeet ja toiveet sekä neuvoo ja opastaa asiakkaita luontevasti ja aktiivisesti
Metsänhoitosuosituksen ja kestävän kehityksen noudattaminen Kestävä kehitys	huomioi ohjattuna metsänhoito- ja puukorjuutöissä säädösten mukaiset arvokkaat elinympäristöt sekä talousmetsien luonnon- ja metsänhoitosuositukset	huomioi lähes itsenäisesti metsänhoito- ja puukorjuutöissä, säädösten mukaiset arvokkaat elinympäristöt sekä talousmetsien luonnon- ja metsänhoitosuositukset	huomioi itsenäisesti ja perusteellisesti metsänhoito- ja puukorjuutöissä säädösten mukaiset arvokkaat elinympäristöt sekä talousmetsien luonnon- ja metsänhoitosuositukset
Oman työn arviointi	arvioi ohjattuna omaa työtään	arvioi omaa työtään annettujen kriteereiden mukaisesti	arvioi omaa työtään laatuvaatimusten mukaisesti
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Työturvallisten ja ergonomisten työmenetelmien hallinta	tekee työtä ja käyttää metsätyövälineitä ohjattuna, työturvallisesti, vaaratekijät huomioiden ja ergonomisesti oikeita työmenetelmiä noudattaen, sekä huoltaa ja kunnostaa työvälineet ja varusteet ohjeiden mukaisesti	tekee työtä ja käyttää metsätyövälineitä lähes itsenäisesti, työturvallisesti, vaaratekijät huomioiden ja ergonomisesti oikeita työmenetelmiä noudattaen, sekä huoltaa ja kunnostaa työvälineet ja varusteet ohjeiden mukaisesti	tekee työtä ja käyttää metsätyövälineitä itsenäisesti, sujuvasti, työturvallisesti, vaara-tekijät huomioiden ja ergonomisesti oikeita työmenetelmiä noudattaen, sekä huoltaa ja kunnostaa työvälineet ja varusteet ohjeiden mukaisesti

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Metsänhoitosuosituksen tunteminen	tietää pääpiirteissään metsänhoitosuosituksen pääsisällön	tietää metsänhoitosuosituksen pääsisällön	tietää hyvin metsänhoitosuosituksen pääsisällön
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	asennoituu myönteisesti turvalliseen toimintaan sekä välttää riskejä työssään	vastaa itsenäisesti toimintansa turvallisuudesta	kehittää itsenäisesti toimintansa turvallisuutta
	noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään työyhteisön muut jäsenet	havaitsee ja tunnistaa työhönsä liittyvät vaarat ja ilmoittaa niistä
	käyttää turvallisesti ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä	varmistaa työvälineiden ja materiaalien turvallisuuden, poistaa ja vie huoltoon vialliset työvälineet	osaa arvioida suojaimien, työvälineiden ja työmenetelmien soveltuvuutta kyseiseen työhön

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Metsäalan perustutkinnon ja metsätalouden osaamisalan **Energiapuun korjuukoneen käyttö 10 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu yhdestä näytöstä.

Opiskelija laatii energiapuun korjuukohteeseen hakkuu tai lähikuljetus suunnitelman maastossa vähintään yhden päivän mittaisesta suorituksesta, suunnitelman tulee huomioida myös seuraavat seikat

- ympäristöasiat
- vaaratekijät, sähkölinjat ym.
- yrittäjäyysnäkökulma
- hakkuun tai lähikuljetuksen toteutus ja energiapuulle vaadittava laatu
- energiapuun varastointiin liittyvät asiat

Opiskelija kuvailee suunnitelman vuorovaihteisesti ja toteuttaa energiapuun hakkuun tai lähikuljetuksen huolellisesti ja oma-aloitteisesti suunnitelman mukaisesti huomioiden

- hakkuukoneen tai lähikuljetuskoneen käyttöön ja kunnossapitoon liittyvät työt
- korjuuohjeiden ja koneen automaation käyttö
- koneen turvallisen ja ergonomisen työskentelyn
- koneen toimintakunnon ylläpidon
- taloudellinen ja tehokas toiminta

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Näyttöjä kuvaavat lauseet määritellään opiskelijakohtaisesti työn toteutuksen jälkeen.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö toteutetaan oppilaitoksen harjoitustyökohteella tai työssäoppimispaikalla. Näytön kohteena oleva työmaa voi olla harvennushakkuu, energiapuunkorjuu tai avohakkuu alue.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustajat
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määritettyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITTEERIT		
1. Työprosessien hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työn suunnittelu ja toteutus	tekee ohjattuna työmaakohtaisen suunnitelman energiapuunkorjuukohteelle, ottaa huomioon metsän- ja ympäristönhoidolliset näkökohdat. Korjaa energiapuuta ohjattuna suunnitelman mukaisesti	tekee hyväksyttävästi työmaakohtaisen suunnitelman energiapuunkorjuukohteelle, ottaa huomioon metsän- ja ympäristönhoidolliset näkökohdat. Korjaa energiapuuta suunnitelman mukaisesti	tekee itsenäisesti työmaakohtaisen suunnitelman energiapuunkorjuukohteelle, ottaa huomioon metsän- ja ympäristönhoidolliset näkökohdat. Korjaa energiapuuta suunnitelman mukaisesti
Työkoneiden käyttö ja kunnossapito	hallitsee ajoittain ohjattuna yhden energiapuukorjuukoneen ja sen varusteiden käyttötekniikan ja –kunnossapidon	hallitsee hyväksyttävästi yhden energiapuukorjuukoneen ja sen varusteiden käyttötekniikan ja –kunnossapidon	hallitsee perusteellisesti yhden energiapuukorjuukoneen ja sen varusteiden käyttötekniikan ja –kunnossapidon
	työskentelee koneella hyväksyttävästi helpoissa olosuhteissa	työskentelee koneella taloudellisuus ja tehokkuuseriaatteiden mukaisesti helpoissa olosuhteissa	työskentelee koneella taloudellisuus ja tehokkuuseriaatteiden mukaisesti normaaleissa olosuhteissa
Työn lauseuranta	noudattaa työssään ohjattuna työn laadunhallintaohjeita, seuraa työjälkeään sekä arvioi ja/tai mittaa työn laadun	noudattaa työssään hyväksyttävästi työn laadunhallintaohjeita, seuraa työjälkeään sekä arvioi ja/tai mittaa työn laadun	noudattaa työssään itsenäisesti työn laadunhallintaohjeita. Seuraa ja kehittää työjälkeään, arvioi ja/tai mittaa perusteellisesti työn laadun
Taloustmetsän käsittely Kestävä kehitys	noudattaa työssään ohjattuna metsän- ja ympäristönhoidon säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita	noudattaa työssään hyväksyttävästi metsän- ja ympäristönhoidon säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita	noudattaa työssään itsenäisesti metsän- ja ympäristönhoidon säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita
Kustannusten ja kannattavuuden laskenta Aloitekyky ja yrittäjyys	tietää osittain työn kustannusrakenteen, arvioi ohjattuna tekemänsä työn laatua ja kannattavuutta	tietää hyväksyttävästi työn kustannusrakenteen ja arvioi tekemänsä työn laatua ja kannattavuutta	tietää perusteellisesti työn kustannusrakenteen ja arvioi realistisesti tekemänsä työn laatua ja kannattavuutta
Huolellisuus ja ohjeiden noudattaminen	tekee työt ja noudattaa annettuja ohjeita	tekee työt huolellisesti ja noudattaa annettuja ohjeita	tekee työt aina huolellisesti ja laadukkaasti sekä noudattaa annettuja ohjeita
Oma-aloitteisuus ja ahkeruus	tekee rutiinityöt oma-aloitteisesti ja on pääosin motivoitunut	on oma-aloitteinen, pääosin ahkera ja motivoitunut	on oma-aloitteinen, ahkera, motivoitunut sekä työtään arvostava
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työmenetelmien hallinta	hallitsee vähintään yhden työmenetelmän ja soveltaa sitä usein toistuviin työtilanteisiin	hallitsee hyväksyttävästi yleisimmät työmenetelmät ja soveltaa niitä normaali työtilanteeseen	hallitsee käytettävät työmenetelmät ja soveltaa niitä normaali työtilanteeseen
Tietoteknisten järjestelmien käyttö	käyttää ohjattuna koneen tietokonetta sekä keskeisimpiä toimintoja ohjaavia ja tiedonsiirtoon liittyviä tietotekniikan sovelluksia	käyttää hyväksyttävästi koneen tietokonetta sekä keskeisimpiä toimintoja ohjaavia ja tiedonsiirtoon liittyviä tietotekniikan sovelluksia	käyttää itsenäisesti koneen tietokonetta sekä keskeisimpiä toimintoja ohjaavia ja tiedonsiirtoon liittyviä tietotekniikan sovelluksia

	hyödyntää työssään ohjattuna koneen mahdollisia ohjauksen automatiikkatasoja	hyödyntää työssään hyväksyttävästi koneen mahdollisia ohjauksen automatiikkatasoja	hyödyntää työssään koneen mahdollisia ohjauksen automatiikkatasoja
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1 Opiskelija	Hyvä H2	Kiitettävä K3
Energiapuun korjuu	tietää yleisimmät energiapuun korjuumenetelmät ja -koneet. Tunnistaa ohjattuna korjuun metsänhoidolliset ja ympäristövaikutukset sekä energiapuun korjuun edellytykset metsän eri kehitysvaiheissa	tietää yleisimmät energiapuun korjuumenetelmät ja -koneet. Tunnistaa hyväksyttävästi korjuun metsänhoidolliset ja ympäristövaikutukset sekä energiapuun korjuun edellytykset metsän eri kehitysvaiheissa	tietää ajanmukaiset energiapuun korjuumenetelmät ja -koneet. Tunnistaa luotettavasti korjuun metsänhoidolliset ja ympäristövaikutukset sekä energiapuun korjuun edellytykset metsän eri kehitysvaiheissa
	tietää ohjattuna tärkeimmät energiayksiköt ja bioenergian lajitteet sekä metsästä korjattavan bioenergian yleisimmät mitta- ja laatuvaatimukset	tietää hyväksyttävästi tärkeimmät energiayksiköt, bioenergian lajitteet ja käyttömuodot sekä metsästä korjattavan bioenergian yleisimmät mitta- ja laatuvaatimukset	tietää tärkeimmät energiayksiköt, bioenergian lajitteet ja käyttömuodot sekä metsästä korjattavan bioenergian yleisimmät mitta- ja laatuvaatimukset
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1 Opiskelija	Hyvä H2	Kiitettävä K3
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa tärkeimpiä työturvallisuussäädöksiä, -määräyksiä ja -ohjeita	noudattaa tärkeimpiä työturvallisuussäädöksiä, -määräyksiä ja -ohjeita	noudattaa tärkeimpiä työturvallisuussäädöksiä, -määräyksiä ja -ohjeita
	käyttää työhön tarkoitettuja suojavarusteita	käyttää asianmukaista suojavaatetusta ja työhön tarkoitettuja suojavarusteita	käyttää siistiä ja asianmukaista suojavaatetusta sekä työhön tarkoitettuja suojavarusteita
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ottaa huomioon tärkeimmät työympäristöön ja työmenetelmiin sekä koneen käyttöön liittyvät vaaratekijät, ja tekee vaaratilanteiden vaatimat ilmoitukset	tunnistaa ja ottaa huomioon pääosin työympäristöön ja työmenetelmiin sekä koneen käyttöön liittyvät vaaratekijät, ja tekee vaaratilanteiden vaatimat ilmoitukset	tunnistaa ja ottaa huomioon työympäristöön ja työmenetelmiin sekä koneen käyttöön liittyvät vaaratekijät, ja tekee viipymättä vaaratilanteiden vaatimat ilmoitukset
	käyttää konetta työturvallisesti ja osittain ergonomisesti oikein	käyttää konetta työturvallisesti ja pääosin ergonomisesti oikein	käyttää konetta esimerkillisen työturvallisesti ja ergonomisesti oikein

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Metsäalan perustutkinnon ja metsätalouden osaamisalan **Monitoimikoneen käyttö 15 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu yhdestä näytöstä.

Opiskelija laatii koneellisen puutavaran valmistamisen suunnitelman maastossa vähintään yhden päivän mittaisesta suorituksesta, suunnitelman tulee huomioida myös seuraavat seikat

- ympäristöasiat
- vaaratekijät, sähkölinjat ym.
- yrittäjyysnäkökulma
- hakkuun toteutus ja laatu
- varastomuodostelmat lähikuljetuksen toteutus

Opiskelija kuvailee suunnitelman vuorovaikutteisesti ja toteuttaa koneellisen puutavaran valmistamisen huolellisesti ja oma-aloitteisesti suunnitelman mukaisesti huomioiden

- hakkuukoneen käyttöön ja kunnossapitoon liittyvät työt
- korjuuohjeiden ja koneen automaation käyttö
- koneen turvallisen ja ergonomisen työskentelyn
- koneen toimintakunnon ylläpidon
- taloudellinen ja tehokas toiminta

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Näyttöjä kuvaavat lauseet määritellään opiskelijakohtaisesti työn toteutuksen jälkeen.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö toteutetaan oppilaitoksen harjoitustyökohteella tai työssäoppimispaikalla. Näytön kohteena oleva työmaa voi olla harvennushakkuu, energiapuunkorjuu tai avohakkuu alue.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustajat
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHTEET	ARVIOINNIN KRITERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Koneellisen puunkorjuun suunnittelu	tekee hyväksyttävän puunkorjuutyömaan hakkuusuunnitelman, jossa ympäristönhoito, koneellinen puunkorjuu ja puunhankinnan logistinen ketju on sovitettu ohjattuna yhteen	tekee lähes itsenäisesti toimivan puunkorjuutyömaan hakkuusuunnitelman, jossa ympäristönhoito, koneellinen puunkorjuu ja puunhankinnan logistinen ketju on sovitettu yhteen	tekee itsenäisesti laadukkaan puunkorjuutyömaan hakkuusuunnitelman, jossa ympäristönhoito, koneellinen puunkorjuu ja puunhankinnan logistinen ketju on sovitettu luontevasti ja perusteellisesti yhteen
Koneellinen puutavaran valmistus	käyttää hyväksyttävästi yhtä puutavaran valmistuskonetta ja pitää sen kunnossa	hallitsee pääosin vähintään yhden puutavaran valmistuskoneen käyttötekniikan ja kunnossapidon	hallitsee perusteellisesti ja sujuvasti vähintään yhden puutavaran valmistuskoneen käyttötekniikan ja kunnossapidon
	käsittelee hakkuukonetta hallitusti helpoissa korjuuolosuhteissa	käsittelee hakkuukonetta luontevasti erilaisissa korjuuolosuhteissa	käsittelee hakkuukonetta luontevasti sekä taloudellisuus tehokkuuseriaatteiden mukaisesti erilaisissa korjuuolosuhteissa
	noudattaa työssään ohjattuna puutavarankorjuun laadunhallintaohjeita ja mittaa hyväksyttävästi laadun	noudattaa työssään lähes itsenäisesti puutavarankorjuun laadunhallintaohjeita ja mittaa perustasolla laadun	noudattaa työssään itsenäisesti puutavarankorjuun laadunhallintaohjeita ja mittaa laadun sujuvasti
	suorittaa hakkuutyön jossa ympäristönhoito, koneellinen puunkorjuu ja puunhankinnan logistinen ketju on sovitettu ohjattuna yhteen	suorittaa suunnitelmallisesti hakkuutyön jossa ympäristönhoito, koneellinen puunkorjuu ja puunhankinnan logistinen ketju on sovitettu yhteen	suorittaa suunnitelmallisesti hakkuutyön jossa ympäristönhoito, koneellinen puunkorjuu ja puunhankinnan logistinen ketju on sovitettu luontevasti ja perusteellisesti yhteen
Huolellinen ohjeiden noudattaminen	tekee työt ja noudattaa annettuja ohjeita	tekee työt huolellisesti ja noudattaa annettuja ohjeita	tekee työt huolellisesti ja laadukkaasti sekä noudattaa annettuja ohjeita aina
Oma-aloitteinen ja ahkera toiminta	tekee rutiinityöt oma-aloitteisesti ja on pääosin motivoitunut	on oma-aloitteinen, pääosin ahkera ja motivoitunut	on oma-aloitteinen, ahkera, motivoitunut sekä työtään arvostava
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä 1	Hyvä 2	Kiitettävä 3
	Opiskelija		
Lisälaitteiden ja varusteiden käyttö	Ohjattuna asentaa varusteet sekä käyttää ohjattuna lisälaitteita ja varusteita	asentaa varusteet ja käyttää lähes itsenäisesti lisälaitteita ja varusteita	asentaa varusteet ja käyttää itsenäisesti lisälaitteita ja varusteita
Ohjaus automatiikan käyttö	hyödyntää työssään hyväksyttävästi metsäkoneen ohjauksen automatiikkatasoja	hyödyntää työssään pääosin metsäkoneen ohjauksen automatiikkatasoja	hyödyntää työssään sujuvasti metsäkoneen ohjauksen automatiikkatasoja

Työmenetelmien hallinta	hallitsee yleisimmät työmenetelmät hyväksyttävästi ja soveltaa niitä usein toistuviin työtilanteisiin	hallitsee työmenetelmät pääosin ja soveltaa niitä normaali työtilanteeseen	hallitsee työmenetelmät ja soveltaa niitä sujuvasti eri työtilanteisiin
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä 1 Opiskelija	Hyvä 2	Kiitettävä 3
Korjuun laadun varmistaminen	valmistaa hyväksyttävästi puutavaran mitta- ja laatuvaatimusten mukaisesti, sekä osaa sijoittaa kourakasat lähikuljetuksen kannalta tyydyttävästi	valmistaa puutavaran pääosin mitta- ja laatuvaatimusten mukaisesti, sekä osaa sijoittaa kourakasat lähikuljetusta huomioiden lähes täsmällisesti	valmistaa sujuvasti puutavaran mitta- ja laatuvaatimusten mukaisesti, sekä osaa sijoittaa kourakasat lähikuljetuksen huomioiden täsmällisesti ja suunnitelmallisesti
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä 1 Opiskelija	Hyvä 2	Kiitettävä 3
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa tärkeimpiä työturvallisuussäädöksiä, määräyksiä ja ohjeita ottaa huomioon tärkeimmät työympäristöön ja työmenetelmiin sekä metsäkoneiden käyttöön liittyvät vaaratekijät ja tekee vaaratilanteiden vaatimat ilmoitukset	noudattaa tärkeimpiä työturvallisuussäädöksiä, -määräyksiä ja -ohjeita tunnistaa ja ottaa huomioon pääosin työympäristöön ja työmenetelmiin sekä metsäkoneiden käyttöön liittyvät vaaratekijät ja tekee vaaratilanteiden vaatimat ilmoitukset	noudattaa työturvallisuussäädöksiä, määräyksiä ja -ohjeita ennakoii, tunnistaa ja ottaa huomioon työympäristöön ja työmenetelmiin sekä metsäkoneiden käyttöön liittyvät vaaratekijät ja tekee viipymättä vaaratilanteiden vaatimat ilmoitukset
	käyttää metsäkoneita työturvallisesti ja osittain ergonomisesti oikein sekä käyttää turvallisesti ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä	käyttää metsäkoneita työturvallisesti ja pääosin ergonomisesti oikein arvioi suojainten, työvälineiden ja työmenetelmien soveltuvuutta kyseiseen työhön	käyttää metsäkoneita työturvallisesti ja ergonomisesti oikein varmistaa työvälineiden ja materiaalien turvallisuuden ennen käyttöönottoa, poistaa ja vie huoltoon vialliset työvälineet
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee usein toistuvat ongelmat	ratkaisee yleisimmät ongelmat ja arvioi niihin johtaneita syitä	ratkaisee yleisimmät ongelmat
	arvioi ohjattuna omaa työtään annettujen kriteerien mukaisesti	arvioi ohjattuna omaa työtään annettujen kriteerien mukaisesti	välttää ongelmien toistumisen muuttamalla toimintaansa
	soveltaa ohjattuna työssään laadukkaan ja tuloksellisen toiminnan tietopohjaa	soveltaa työssään yleensä laadukkaan ja tuloksellisen toiminnan tietopohjaa	soveltaa työssään laadukkaan ja tuloksellisen toiminnan tietopohjaa
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii työryhmän jäsenenä tutuissa vuorovaikutustilanteissa	toimii työryhmän jäsenenä tutuissa vuorovaikutustilanteissa ja muuttaa tarvittaessa omaa toimintaansa	toimii tasavertaisena jäsenenä työryhmässä huomioiden muiden mielipiteet
		keskustelee oma-aloitteisesti toiminnastaan	keskustelee oma-aloitteisesti ja luontevasti toiminnastaan, sekä kuuntelee hyvin

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Metsäalan perustutkinnon ja metsätalouden osaamisalan **Luontomatkailu ja virkistyspalvelut 5 osp** paikallisesti tarjottavan tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu yhdestä näytöstä.

Opiskelija osallistuu luontoon liittyvän ohjelman palvelun suunnitteluun ja toteuttamiseen tietyille kohderyhmälle.
Opiskelija osallistuu ohjelman palvelun tuottamiseen tarvittavien dokumenttien laatimiseen (turvallisuussuunnitelma, omavalvontasuunnitelma, markkinointimateriaali)

Näytössä arvioitavia asioita ovat

- asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustaidot
- ohjelman palvelun toteuttaminen turvallisesti kohderyhmä huomioiden
- ohjelman palveluun liittyvät dokumentit

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Näyttöä kuvaava lause määritellään ohjelman palvelun toteutuksen jälkeen.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö toteutetaan kohderyhmälle soveltuvassa maastossa tai ohjelman palveluyrityksessä.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
 Työelämän edustajat
 em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Paikallisten luontokohteiden ja ohjelmapalvelun mahdollisuuksien hyödyntäminen matkailussa	tunnistaa tärkeimmät paikallisesti arvokkaat maisema-, luonto- ja kulttuurikohteet sekä ohjelmapalvelun mahdollisuudet ja ohjattuna esittelee niitä asiakasryhmille erikoistumallaan osa-alueella	tunnistaa paikallisesti arvokkaat maisema-, luonto- ja kulttuurikohteet sekä ohjelmapalvelun mahdollisuudet ja esittelee niitä lähes itsenäisesti asiakasryhmille ja hyödyntää niitä luontomatkailussa ja ohjelmapalveluiden tuottamisessa erikoistumallaan osa-alueella	tunnistaa paikallisesti arvokkaat maisema-, luonto- ja kulttuurikohteet sekä ohjelmapalvelun mahdollisuudet ja esittelee niitä itsenäisesti asiakasryhmille ja hyödyntää niitä itsenäisesti ja monipuolisesti luontomatkailussa ja ohjelmapalveluiden tuottamisessa erikoistumallaan osa-alueella
Kielitaito Aktiivinen kansalaisuus ja eri kulttuurit	ohjattuna palvelee ulkomaisia asiakkaita yhdellä vieraalla kielellä.	palvelee lähes itsenäisesti ulkomaisia asiakkaita yhdellä vieraalla kielellä käyttäen perussanastoa	palvelee itsenäisesti ulkomaisia asiakkaita yhdellä vieraalla kielellä käyttäen erikoissanastoa
Tuoteistus Aloitekyky ja yrittäjäyys	ohjattuna avustaa toimi-alueensa luontokohteiden tuotteistamisessa omalla erikoisalallaan	tuotteistaa, kehittää ja arvioi lähes itsenäisesti erikoisalansa yksinkertaisimpia liikeideoita ja hyödyntää niissä toimialueensa alueellisia vahvuuksia	tuotteistaa, kehittää ja arvioi itsenäisesti erikoisalansa liikeideoita ja hyödyntää niissä toimialueensa alueellisia vahvuuksia
Hinnoittelu ja markkinointi Aloitekyky ja yrittäjäyys	ohjattuna hinnoittelee ja markkinoi omaa erikoisosaamistaan	hinnoittelee ja markkinoi lähes itsenäisesti omaa erikoisosaamistaan myös ulkomaisille asiakkaille	hinnoittelee ja markkinoi itsenäisesti omaa erikoisosaamistaan myös ulkomaisille asiakkaille
Oman työn arviointi	arvioi ohjattuna omaa työtään.	arvioi omaa työtään annettujen kriteereiden mukaisesti.	arvioi omaa työtään laatuvaatimusten mukaisesti.
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ohjelmapalvelujen tuottaminen	ohjattuna palvelee asiakkaita ohjelmapalveluissa	palvelee lähes itsenäisesti asiakkaita ohjelmapalveluissa	palvelee itsenäisesti ja asiakaslähtöisesti asiakkaita ohjelmapalveluissa
Kestävä kehitys	työskentelee ohjattuna kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	työskentelee lähes itsenäisesti kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	työskentelee itsenäisesti kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Luontomatkailuyrityksen toimintaympäristön tunteminen	tuntee pääpiirteissään luontomatkailuyrityksen toimintaympäristön.	tuntee luontomatkailuyrityksen toimintaympäristön.	tuntee hyvin luontomatkailuyrityksen toimintaympäristön.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
tuntee hyvin luontomatkailuyrityksen toimintaympäristön.	asenoituu myönteisesti turvalliseen toimintaan sekä välttää riskejä työssään	vastaa itsenäisesti toimintansa turvallisuudesta	kehittää itsenäisesti toimintansa turvallisuutta

	noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään työyhteisön muut jäsenet	havaitsee ja tunnistaa työhönsä liittyvät vaarat ja ilmoittaa niistä
	käyttää turvallisesti ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä.	varmistaa työvälineiden ja materiaalien turvallisuuden, poistaa ja vie huoltoon vialliset työvälineet.	osaa arvioida suojainten, työvälineiden ja työmenetelmien soveltuvuutta kyseiseen työhön.